

Uzroci postizanja Allahove milosti i oprost (Medina)

Hatib: dr. Halid ibn Sulejman el-Muhenna

15. šaban 1446. godine po Hidžri / 14. februar 2025.

Hvala Allahu, "Koji oprašta grijeh e i prima pokajanje, Koji strahovito kažnjava i obilno nagrađuje; drugog boga osim Njega nema, Njemu se sve vraća" (Gafir, 3). Neka su salavat i selam na donosioca radosnih vijesti, i blistavu svjetiljku, našeg vjerovjesnika i vođu Muhammeda, sina Abdullahovog, na njegovu porodicu i njegove ashabe, nosioce uzvišenih vrlina.

Bojte se Allaha, o Allahovi robovi, "i bojte se Dana kada ćete se svi Allahu vratiti, kada će se svakome ono što je zaslužio isplatiti - nikome krivo neće učinjeno biti" (El-Bekara, 281).

O muslimani, kada je Allah, džellešanuhu, stvorio Adema, alejhis-selam, oca ljudi, i stvorio mu suprugu, usadio je u njihovo biće spoznaju o Njemu, Svevišnjem, kao jedinom Gospodaru, Stvoritelju i Bogu, dostojnom potpune ljubavi i veličanja, uz najveću poniznost. Međutim, Uzvišeni je stvorio njih i njihove potomke s obavezom i iskušenjima zapovijedi i zabrana, dobra i zla.

Slavljen neka je Onaj Koji je stvorio ljude i oblikovao ih, dao im sposobnost kretanja, i u njih usadio volju, namjeru i želju, ljubav i mržnju, promjene i utjecaje. Allah, Uzvišeni, Koji sve zna, znao je da duše Njegovih robova, iako su stvorene da vole dobro i cijene ga, ne mogu izbjeći želju za zlom ako skrenu s pravog puta, i da imaju sklonost ka poslušnosti, ali i neposluhu, želju za dobrim djelima, ali i nagon za lošim. A kako je Allah milostiv, samilostan, prašta i prima pokajanje, kad je stvorio stvorenja, napisao je, kod Sebe, iznad Arša: "Zaista je Moja milost veća od Moje srdžbe", kako nas je obavijestio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, koji je govorio samo istinu i kojem je Allah povjerio istinu.

Znajte da Njegova neizmjerena milost ima veliki utjecaj na sva Njegova stvorenja, na nebesima i Zemlji, na ovom i budućem svijetu. Jedan od oblika tog utjecaja je oprost grijeha onima kojima On hoće, među Svojim robovima, koji vjeruju u Jednog Boga. On je zaista Onaj Koji mnogo oprašta i zbog toga je Sebe nazvao El-Gafur, El-Gaffar i El-Gafir, tj. Onaj Koji mnogo oprašta i Onaj Koji pokriva grijeha i prelazi preko njih. Njegov oprost znači pokrivanje grijeha, da se njihovi počinitelji ne osramote na ovom i onom svijetu, uz njihovo brisanje i prelazak preko njih, te odustajanje od kazne za njih, sve dok ne dosegnu nivo nevjerstva ili velikog širka, jer to je grijeh koji se ne oprašta, kao što je On, Uzvišeni, rekao: "Allah neće oprostiti da Mu se neko drugi smatra ravnim, a oprostit će manje grijehove od toga kome On hoće" (En-Nisa, 48), i kao što je rekao: "Onima koji neće da vjeruju i koji čine nepravdu Allah doista neće oprostiti i neće im Put pokazati" (En-Nisa, 168).

A ono što je obuhvaćeno tom voljom je oprost grijeha onima koji traže oprost, jer je traženje oprosta, o Allahovi robovi, osnova svih razloga i temeljni uzrok za oprost. Zbog toga je Allah naredio istigfar, traženje oprosta, najboljem od Njegovih stvorenja da bi se Njegov ummet povodio za njim, i spomenuo ga je, nakon naredbe o obavezi spoznaje Njegove jednoće, kao što kaže Uzvišeni: "Znaj da nema boga osim Allaha! Traži oprosta za svoje grijeha i za vjernike i za vjernice!" (Muhammed, 19).

Predvodnik svih onih koji traže oprost od Allaha i najbogobožniji Allahov rob, Muhammed, alejhis-salam, slijedio je ovu naredbu, pa je često tražio oprost. Na jednom sijelu znao je izgovoriti stotinu puta: "Gospodaru moj, oprosti mi i primi moje pokajanje, zaista si Ti Onaj Koji mnogo oprašta i Koji prima pokajanje", a to su zabilježili njegovi ashabi. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je za sebe da traži oprost od Allaha i da se kaje više od sedamdeset puta dnevno.

Zbog časnosti traženja oprosta i njegove vrijednosti, Allah je nadahnuo Svoje časne meleke da traže oprost za vjernike, rekavši: "Meleki koji drže Prijesto i oni koji su oko njega veličaju i hvale Gospodara svoga i vjeruju u Njega i mole se da budu oprošteni grijesi vjericima: "Gospodaru naš, Ti sve obuhvataš milošću i znanjem;

zato oprosti onima koji su se pokajali i koji slijede Tvoj put i sačuvaj ih patnje u vatri!" (Gafir, 7).

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Meleki blagosiljaju jednog od vas sve dok je na mjestu gdje je klanjao, govoreći: 'Allahu, smiluj mu se, Allahu, oprosti mu, Allahu, primi njegovo pokajanje', sve dok ne nanosi štetu i ne čini grijeh."

Zbog vrijednosti traženja oprosta, Allah je naredio da njime okončamo svoje noći i svoje živote. Hvaleći Svoje bogobojazne robove i opisujući ih kako su zaslužili Džennet, Uzvišeni je rekao: "Noću su malo spavali i u praskozorje oprost od grijeha molili" (Ez-Zarijat, 17-18). Također, naredio je Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, u suri En-Nasr, da svoj život na ovom svijetu okonča traženjem oprosta: "Kada Allahova pomoć i pobjeda dođu, i vidiš ljude kako u skupinama u Allahovu vjeru ulaze, ti veličaj Gospodara svoga hvaleći Ga i moli Ga da ti oprosti, On je uvijek pokajanje primao" (En-Nasr, 1-3). Posljednje riječi koje je izgovorio, dok je prolazio kroz agoniju smrti, bile su: "Allahu, oprosti mi, smiluj mi se, i pridruži me časnom društvu!"

Zbog veličine traženja oprosta i velike potrebe roba za njim, predvodnik bogobojaznih, sallallahu alejhi ve sellem, poučio je svoj ummet da njime počne dan i noć, rekavši: "Najbolji istigfar je da kažeš: Allahu moj, Ti si moj Gospodar, nema boga osim Tebe, Ti si me stvorio i ja sam Tvoj rob, i ja sam na Tvom zavjetu i obećanju koliko mogu, tražim utočište kod Tebe od zla onoga što sam učinio, priznajem Tvoju blagodat prema meni, i priznajem svoj grijeh, pa oprosti mi, jer nema oprosta osim kod Tebe."

Ova blagoslovljena dova obuhvatila je najvažnije razloge za prihvatanje traženja oprosta, a oni su: tevessul, traženje Allahove blizine kroz priznanje Njegovog uluhijjeta (isključivog prava na obožavanje) i rububijjeta (Njegovog apsolutnog upravljanja i vlasti), pokoravanje Njemu kroz robovanje, priznavanje Allahove blagodati, priznanje grijeha, te potrebu roba za oprostom od Gospodara, jer nema oprosta osim kod Njega, slavljen neka je On, a sve su to odlike rububijjeta, apsolutnog upravljanja i vlasti, koje pripadaju isključivo Allahu, džellešanu.

Kada je najbolji čovjek u ovom ummetu i najznaniji poslije Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Ebu Bekr, radijallahu anhu, zatražio od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da ga pouči dovi koju će učiti u namazu, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, preporučio mu je ovu dovu: "Allahu moj, ja sam sebi učinio mnogo nepravde, i niko ne oprašta grijeha osim Tebe, pa mi oprosti oprostom od Sebe i smiluj mi se, zaista si Ti Onaj Koji mnogo oprašta i Koji je milostiv."

Ova blagoslovljena dova sadrži skoro sve što i Sejjidul-istigfar, najbolji istigfar, osim što počinje priznanjem nepravde prema sebi, jer činjenje grijeha zaista je nepravda prema sebi, i to je zbog toga što su duše stvorene da vole Stvoritelja i veličaju Ga. Pa, kada rob učini grijeh, on čini nepravdu prema svojoj duši, suprotstavljajući se Onome Koji ju je stvorio s urođenom ljubavlju i poštovanjem prema Njemu, i izlaže je kazni na ovom i onom svijetu. Ova dova, koja obuhvata čovjekovo priznanje grijeha, uz pohvalu Gospodara, obraćanje Njemu, spominjanje Njegovih svojstava, jeste dova onih koji su istinski spoznali Allaha, velika po vrijednosti i nagradi, koja ukazuje na svijest tražitelja oprosta o mahanama svoje duše, njegovom kajanju za grijeh, skrušenosti srca i udaljavanje od oholosti. To je dova za koju se očekuje da bude uslišena, a onome ko je izgovara uzvratit će se oprostom, kao što je Uzvišeni rekao: "Onaj ko kakvo zlo učini ili se prema sebi ogriješi pa poslije zamoli Allaha da mu oprosti - naći će da Allah prašta i da je milostiv" (En-Nisa, 110).

Kada se tevhid, vjerovanje u Allahovu jednoću, poveže s traženjem oprosta, rob će pronaći bogatstvo i sreću, i bit će otklonjeno od njega ono što ga muči. Nema snage niti moći osim kod Allaha.

Zbog vrijednosti istigfara i velike potrebe robova za njim, njihov Gospodar ih je uputio na njega, rekavši: "I reci: Gospodaru moj, oprosti i smiluj se, Ti si najmilostiviji!" (El-Mu'minun, 118). Čovjek se ne može odvojiti od pokornosti koju je učinio, nadajući se njenom prihvatanju, ali je u strahu od svojih propusta u njenom izvršavanju onako kako treba, pa mu je potrebno traženje oprosta od Allaha da nadoknadi te propuste.

Zbog toga je propisano da onaj koji završi namaz tri puta zatraži oprost od Allaha. Ibn Kajjim, Allah mu se smilovao, rekao je: "Najodlučniji i najpronijljiviji ljudi su oni koji najviše traže oprosta od Allaha, odmah nakon učinjenog djela pokornosti, jer su svjesni svojih propusta u njima, i njihovog nepotpunog izvršavanja kako priliči Njegovoj veličini i uzvišenosti."

Također, rob se ne može odvojiti od grijeha, koji je počinio, pa se boji za kaznu zbog njega, te mu je potrebno traženje oprosta kako bi Allah izbrisao njegov utjecaj i pokrio ga. Traženje oprosta, o Allahovi robovi, tumač je onoga što je u srcu, tj. kajanja za grijeh, i svijesti o neispunjavanju Allahovog prava.

Ko bolje razmisli o svojstvima Allahovog oprosta i milosti, naći će ih povezane u mnogim ajetima Allahove Knjige, u više od sedamdeset ajeta, gdje svojstvo milosti dolazi nakon svojstva oprosta. Tajna toga, Allah najbolje zna, jeste da je Allahova milost najbliža Njegovom robu kada traži oprost. Traženje oprosta je razlog za milost, pa će se na one koji traže oprost spustiti Allahova milost, koja nema granicu, u vidu pokrivanja grijeha, njegovog oprosta, sprečavanja kazne koju grijeh zahtijeva, zamjene loših djela dobrim, upute ka svjetlu pokornosti, ljubavi prema njoj i naviknutosti na nju, te mržnji i averziji prema grijehu.

Na to ukazuje i ajet u kojem Uzvišeni kaže: "A Semudu smo poslali brata njihova Saliha da se klanjaju jedino Allahu - a oni se podijeliše u dvije skupine koje su se međusobno prepirale. "O narode moj," – govorio im je on – "zašto tražite da vas stigne kazna prije nego što se pokajete? Zašto od Allaha ne tražite oprosta, da bi vam se ukazala milost?" (En-Neml, 45-46).

Allahovi robovi, doista je traženje oprosta jedno od najboljih dobrih djela i najvrednijih ibadeta kojima robovi zadobijaju najbolju nagradu i otklanjaju od sebe zlo kazne. Rob je grešan i siromašan, i da nije Allahove milosti, ne bi se sačuvao zla svojih grijeha, jer uzrok svakog zla su grijesi robova, a zlo se uklanja samo Allahovim oprostom, kao što je rekao Uzvišeni: "Allah ih nije kaznio, jer si ti među njima bio; i Allah ih neće kazniti sve dok neki od njih mole da im se oprosti" (El-Enfal, 33).

Ibn Abbas, Allah bio zadovoljan njime, rekao je: "Imali su dvije garancije koje su ih čuvale od kazne: Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i traženje oprosta. Poslanik je otišao, a traženje oprosta je ostalo."

O muslimani, traženje oprosta je veliki razlog za spuštanje blagoslova. Onaj ko je upućen na njega, pred njegovo dvorište doći će "povorke" dobrih djela, a od njega će se udaljiti "vojske" tuge i žalosti, jer grijesi su uzrok briga, tegoba i nevolja, pa je traženje oprosta razlog za spas od njih i pretvaranje loših stanja u suprotna, poput olakšanja, spasa, zdravlja i opskrbe, kao što je rekao Uzvišeni: "i govorio: "Tražite od Gospodara svoga oprost jer On, doista, mnogo prašta; On će vam kišu obilnu slati i pomoći će vas imanjima i sinovima, i dat će vam bašče, i rijeke će vam dati"" (Nuh, 10-12).

Allahovi robovi, kao što se Allahov oprost traži dovom, tako postoje i dobra djela koja uzrokuju Njegov oprost i zato je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, tražio od Allaha uzroke Njegove milosti i potvrdu Njegovog oprosta, a to su djela dobročinstva i pokornosti, i dobra djela koja potvrđuju oprost grijeha i povećavaju ga, i ukazuju na ispravnost čovjekove tevbe i iskrenog povratka Allahu, kao što kaže Uzvišeni: "A kada ti dođu oni koji u riječi Naše vjeruju, ti reci: 'Mir vama! Gospodar vaš je sam Sebi propisao da bude milostiv: ako neko od vas kakvo ružno djelo iz lahkosmislenosti učini, pa se poslije pokaje i popravi – pa, Allah će doista oprostiti i samilostan biti'" (El-En'am, 54). (El-Ahzab, 56)

